

104

Portugalia odstąpiła na czas wojny bazy na Azorach wojskom angielskim - Co noc 400 ton bomb spada na Niemcy - Bitwa o Kijów weszła w decydujące stadium

Londyn, 13. X. - 19, 45:25, 15 i 13. X. - 6, 20 i 7, 20

Premier Churchill przed we wtorek rano na posiedzeniu Izby Gmin do wiadomości, że Portugalia zezwoliła wojskom angielskim na używanie na czas wojny baz na wyspach Azorskich. Układ ten ma charakter przejściowy i po zakończeniu wojny wojska angielskie zostaną z wyspy wycofane. Układ ten w niczym nie narusza suwerenności Portugalii na Azorach i neutralności jej w Europie. Wzajemnie za to ustępstwo Anglia zobowiązuje się do dostarczenia Portugalii różnych ważnych materiałów oraz ekwipunku wojskowego.

Premier Churchill powiedział w Izbie Gmin: Nasze przymierze z Portugalią datuje się niemal od 600 lat, pierwszy traktat bowiem między naszymi państwami został zawarty już w roku 1373. Od tego czasu polityka przymierza trwa niezmiennie do czasów dzisiejszych. Pierwszy traktat został kilkakrotnie wzmacniony nowymi układami tak, że sojusz coraz bardziej zacieśniał. Porozumienie to w niczym nie narusza suwerenności portugalskiej na Azorach i jej neutralności. Churchill wyraził uznanie w Brytanii dla rządu portugalskiego, że nie zachwiał się w ciągu tej wojny w swym sojuszu z Anglią.

Z okazji układu ministrowie spraw zagranicznych obu państw wymienili dopasze okoliczności. Idea oświadczył w niej, że fakt ten doniosły przyczyni się do skrócenia wojny. Dr. Salazar, premier Portugalii, ze swej strony podkreślił, że układ ten przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa żeglugi na Atlantyku oraz zacieśnienia więzi przyjaźni między obu krajami.

Portugalia dla Hiszpanii wyzerpujące wyjątkowo na temat zawartego układu. W środę rano ministrowie spraw zagranicznych, Jordana, oświadczył: Hiszpania wobec zaszytych wydarzeń zachowuje nadal czujne stanowisko.

Niemcy podali wiadomość o układzie anglo-portugalskim wczoraj wieczorem przez radio, komunikując, że konsulaty państw ości na Azorach muszą być zwinięte a obywatele państw ości ewakuowani.

Azory to kompleks złożony z 9 wysp należących do Portugalii a położonych na środkowym Atlantyku. Oddalone są one od Portugalii o 1 200 km. a od Nowej Fundlandii o 1 600 km. Największą wyspą jest San Miguel, która rozciąga się od góry przystania w Monte del Gaia. Azory to bardzo doskonała baza do walki z podziemi podwodnymi oraz punkt wypisowy dla patroli i eskort konwojów. Dalej są one ważną stacją zapatrzenia w opał i środki napędne. Dzięki użyciu tej bazy amerykańskie latające fortace będą mogły operować na całym już Atlantyku. Pierwszeństwem baz przeciw podwodnym został obywatel amerykański. Dzięki możliwości korzystania z baz azorskich konwoje, które dotychczas musiały być zimą nawet jeździć reutami północnymi, będą mogły odbywać kursy bardziej południowy.

Front północny: Wojska sojuszników zbliżają się do węgierskiego węzła komunikacyjnego, Winohiaturo. Artyleria amerykańska ostrzeliwała pozycje niemieckie nad rzeką Volturno, która wchodzi w ostatnie dniach. Siły niemieckie oblicza się tam na 80 000 ludzi. Samoloty alianckie bombardowały drogi między Capua a Rzymem.

W północnych Włoszech trwają walki. Niemcy stoczą krwawy terror. Tak obecnie stwierdzono w Neapolu Niemcy spalili bibliotekę Indiewskiego Towarzystwa Naukowego, gdzie spłonęło 200 000 książek, nieraz bardzo cenne. Pożar trwał 4 dni. Niemcy bronili strażnicowej w twierdzy gnachu. Oddziały przynęty sprzymierzonego bombardowało lotniska za Korfu, Krecie, Rodos i Kos, nie napotykając na opór ze strony nieprzyjaciela.

Premier Churchill oświadczył w Izbie Gmin, że przeszło 100 okrętów wojennych marynarki wojennej znajduje się po stronie aliantów, w tym 5 pancerników z ogólnej liczby 6.

Wojska gen. Michajłowicza zniszczyły w zachodniej Serbii 4 mosty. Oddziały bułgarskie w tym rejonie poddały się. Na zachód od Zagrzebia zwycięstwo niemieckie. Niemcy zburzyli Dimerak.

Front północny: W Londynie szacuje się, że w ciągu ostatniego miesiąca zrzucono co noc na Niemcy 400 ton bomb.

F r e n t   w   s e h e n i : Bitwa o Kijów weszła w decydujące stadium. Jak donosi pewien korespondent wojenny Niemcy uważają jak bry, rzucając do walki wszystkie samoloty i czołgi, którymi dysponują. Jeśli stracą Kijów to tylko dlatego, że przegrali bitwę oń a nie że z góry zamierzali ustąpić. Na pini. od Kijowa 2 dywizje sowieckie przebiły się przez pozycje niemieckie. Bitwa trwa z niezmienną, zaciętością.

Drugie silne uderzenie sowieckie na miejsce między Dniepropetrowskiem a Zaporożem, gdzie ewentualne przerwanie frontu niemieckiego grozi odcięciem wojskiem znajdującym się na Krymie. Niemcy są zdecydowani utrzymać Krym.

Na froncie środkowym i południowym trwają zacięte walki. Niemcy przygotowują się do opuszczenia Rumii. W rejonie Witebska zdobyte wczoraj kilkanaście dalszych miejscowości.

F r e n t   n a   m o r z a c h : Dzienniki angielskie m. in. "Times" publikują fotografie statku "Lirpita" stopieńców w fjordzie Alten. Niemcy fortyfikują pośpiesznie wszystkie fjordy na północy i północnym zachodzie w przewidywaniu nowych wypadów. Pojawia się, że wiezione okręty podwodne, które dokonały tego śmiałego ataku poszły dalej zaciętością z 2 jednostkami.

S p r a w y   p o l s k i e : Radiostacja "Swit" podała w audycji wtorkowej o 19,10 ostrzeżenie skierowane do komendantów obcokrajowców w Lublinie przy ul. Fabrycznej, Unterscharführera Tumanna i Obersturmführera Andressé. Zorznie ich dokonywane w tym czasie i katowanie więźniów znane są kierownikowi walki Poczciowej. Po Büroku, jako w warszawskim Petliaku i Kretschmannie przyszła kolej teraz na tych dwóch zbrodniarzy.

Ta sama radiostacja podała w poniedziałek wiadomość o wypadku jaki nastąpił w Warszawie o. K. w tramwaju u zbiegu ulic Filtrowej i Suszej. Jadący tramwajem SS-owiec kazał wyskoczyć w biegu pewnemu chłopcu polskiemu, który wszedł mylnie na niemiecką platformę. Kiedy chłopiec ton wahał się właśnie wyjął rewolwer i strzelił. Chłopiec upadł na bruk. Wtedy morderca zaurzął tramwaj i kilkoma strzałami rewolwerowymi dobił ranzonego. Nazwisko tego zbrodniarza znane jest polskim władzom podziemnym. Sprawiedliwosci stanie się zadość. Zbrodnia zostanie pomstowana. To samą wiadomość podało również radio brytyjskie w języku polskim w audycji widoczonej we wtorek.

11. K. w Nowym Jorku urządzono obchódzono dzi. 11 Pałaskiego. Przed ambasadorem polskim w USA i innymi dostojnikami polskimi i amerykańskimi odbyła się defilada towarzysza Polonii Amerykańskiej. Przenosiający przedstawiciel władz amerykańskich wyraził się m. in.: Wielekrotnie już Polska była zalewana przez wrogie siły, jednakże zawsze zdołała wyjść z tych ciężkich chwil zwycięsko. Tak samo będzie i dzisiaj. Prasa nowojorska zamieściła obszerno raporty z urzędowości wraz z fotografiami.

C i c s y   p r a s y : "Daily Telegraph" zajmuje się kwestią wykorzystywania Śląska przez Niemców. Ze Śląska Niemcy czerpią 20% węgla, 7% miedzi i 7% stali z całej produkcji krajów skupczonych. Dalej biczą o ci. stantad rudy cyny i cewiu.

"Times" pisze: Opierając się na doświadczeniu z ubiegłych wojen możemy powiedzieć, że poza baz na Azerach jest równocześnie z pozyskaniem 40 okrętów wojennych. Obecnie brzoziemy nieś drugoczołą przewagę nad długodystansowymi samolotami niemieckimi i ich lądziami podwodnymi. Dotychczas górowały one nad nami zaciegiem, startując z Zat. Biskajskiej.

POKWITOWANIA   ZDOŁANYCH   OFIAR

Flakela 3 - 4 000, S. B. - 500, Zaro - 10, Olszynie - 15, H. W. P. J. D. - 1 koc dla edziału db., Iglie - 500 arkuszy papieru przebitkowego, 750 arkuszy papieru kr., 500 kopert, 1 zolizacz, 3 pudełka Flakerek do spiania, 1 butelka atromantu, 2 guzki do maszyny, 2 pudełka spianaczy, 1 komplet grafitu; Spis lokatorów - 3 000, Jastrzębiec - 3 000, Jastrzębiec za auto - 3 000.

